

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců: **a) Z. Z.** a **b) M. Z.**, zastoupeni JUDr. Pavlem Kvíčalou, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 18, Prostějov, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě**, se sídlem Praskova 11, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2013, č. j. 22 A 12/2011 – 33,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2013, č. j. 22 A 12/2011 – 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobci domáhají u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2013, č. j. 22 A 12/2011 – 33, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2010, č. j. ZKI-O-90/542/2010/31, jímž bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Prostějov, ze dne 9. 9. 2010, č. j. OR-86/2009-709-35. Tímto rozhodnutím nebylo vyhověno nesouhlasu žalobců s provedením opravy druhu pozemku u parcely č. 84/1 a č. 84/2 v katastrálním území Domamyslice pod č. j. OR 86/2009-709-2 a bylo rozhodnuto, že v katastru nemovitostí jsou v katastrálním území Domamyslice dále evidovány na listu vlastnictví č. 113 – společné jmění manželů Z. M. a Z. Z. – parcely č. 84/1 a č. 84/2, obě s druhem pozemku zahrada. Oprava druhu pozemku byla provedena katastrálním úřadem z úřední povinnosti na základě žádosti Městského úřadu v Prostějově o prošetření a případnou opravu druhu předmětných pozemků, a to z toho důvodu, že předchozí změna druhu pozemků byla provedena katastrálním úřadem nesprávně na základě územního rozhodnutí Městského úřadu v Prostějově ze dne 7. 7. 1999, č. j. SÚ/1177/99-Sa, které se týká pouze části parcely č. 84/1.

Podle krajského soudu žalovaný správně uvedl, že Městský úřad v Prostějově nepodával návrh na zahájení řízení, nýbrž podnět k zahájení řízení o opravě chyby podle ust. § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“). Změnu druhu pozemku nelze provést pouze na základě souhlasu s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu, které není meritorním rozhodnutím, ale pouze závaznou součástí následného rozhodnutí vydaného podle stavebního zákona. Ani na základě rozhodnutí Městského úřadu v Prostějově ze dne 7. 7. 1999, č. j. SÚ/1177/99-Sa, nemohla být provedena změna druhu pozemků, neboť se toto rozhodnutí týkalo pouze části pozemku a žalobci nedoložili geometrický plán, který by umožnil oddělení této části pozemku. Stejně tak situační výkres předložený žalobci nemůže být podkladem pro záznam změny druhu pozemku. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal s tím, proč neprovedl navržené důkazy. Změny v zápisu lze provést pouze na základě listin vydaných podle zvláštního zákona. Katastrální úřady nemohou vycházet z prostého zjištění faktického stavu, neboť výsledky dokazování nemohou mít charakter listin, které požaduje zákon jako předpoklad provedení změny zápisu v katastru nemovitostí. Krajský soud neshledal důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného, a žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podali žalobci jako stěžovatelé (dále jen „stěžovatelé“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou opřeli o důvody podřaditelné pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatelé namítli, že v žalobě byly navrženy k provedení důkazů konkrétní spisy Ministerstva životního prostředí a Městského úřadu v Prostějově, avšak krajský soud se s návrhy nevypořádal, důkazy neprovedl, ani je nezamítl jako nadbytečné a v rozsudku se těmito návrhy vůbec nezabýval. Pro stěžovatele bylo rozhodující, že obdrželi oficiální přípis Městského úřadu v Prostějově, podle něhož byl souhlas k odnětí zemědělské půdy dán. Následně i stavební odbor uvedl, že se skutečně na předmětných pozemcích nachází zpevněná plocha. Rovněž předložený situační výkres je důkazem, že oba pozemky byly odňaty zemědělské výrobě. Podle ust. § 6 písm. a) katastrálního zákona se zápis provádí na základě ohlášení vlastníka nebo jiného oprávněného, jehož přílohou je rozhodnutí nebo souhlas vydaný příslušným státním orgánem. Stěžovatelé předložili souhlas k odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě a ten je dostatečným podkladem pro provedení záznamu o změně druhu pozemku. Z vyjádření úředníka ochrany zemědělského půdního fondu lze učinit závěr, že předmětnou plochu bylo možné zpevnit a vzhledem k tomu, že zpevnění plochy nepodléhá žádnému kolaudačnímu řízení, nebylo možno již dále získat jakékoliv jiné správní rozhodnutí. Městský úřad v Prostějově dále vydal povolení, aby přes kruhovou křižovatku dotýkající se předmětných pozemků jezdily nákladní automobily a otáčela se vozidla s přívěsem cisterny. Krajský soud učinil ze skutkových zjištění vadné právní závěry, správní akty nesprávně vyhodnotil a jeho rozhodnutí je nespravedlivé. Občan by neměl být podroben formalistickým rozhodnutím a jeho důvěra by neměla být narušována ani v případě, že katastrální úřad jeho žádosti nejdříve vyhoví a až na návrh „neúčastníka“ řízení opětovně změnu zruší. Stěžovatele to cítí jako velkou újmu a snad i jako odvetu. I tajemník Městského úřadu v Prostějově uznal pochybení pracovníka odboru. Stěžovatelé proto navrhli, aby Nejvyšší správní soud změnil rozsudek Krajského soudu v Ostravě tak, že žalobě bude vyhověno a žalovaný bude zavázán povinností nahradit náklady řízení u soudů obou stupňů.

Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a uvedl, že se argumenty stěžovatelů vztahují k řízení před stavebním úřadem, nikoli před orgány katastru nemovitostí. V žalobě neuvádějí žádné nové skutečnosti. Skutečný stav byl zjištěn přesně a úplně. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou stěžovatelů, že se krajský soud nijak nevypořádal s jimi navrženými důkazy, neprovedl je, ani nerozhodl o jejich neprovedení a v odůvodnění rozsudku se těmito návrhy nezabýval.

Podle ust. § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s. musí žaloba proti rozhodnutí správního orgánu obsahovat též označení důkazů, které žalobce k prokázání svých tvrzení navrhuje provést. Ust. § 77 s. ř. s. pak zakládá právo soudu dokazováním ujasnit nebo upřesnit, jaký byl skutkový stav, ze kterého správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, ale také právo soudu důkazy provedenými a hodnocenými nad rámec zjistit nový či jiný skutkový stav jako podklad pro rozhodování soudu v rámci plné jurisdikce a porovnat jej s užitou právní kvalifikací, kdy soud není vázán důkazními návrhy. Dále je v souladu s ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. oprávněn rozhodnout, které z navržených důkazů provede, a může provést i další důkazy k úplnému přezkoumání i co do stavu skutkového.

Při posuzování otázky, jak by měl postupovat krajský soud, jemuž byl podán návrh na provedení důkazu, je nutno předně poukázat na náleznost Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>): „*Zákonem předepsanému postupu v úsilí o právo (zásadám spravedlivého procesu) vyplývajícímu z Listiny základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1) nutno rozumět tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem v řízení před obecným soudem musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen ke provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a ke věci samé, ale také označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu ke hmotněprávním předpisům, které aplikoval, a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (§ 153 odst. 1, § 157 odst. 2 o. s. ř.); jestliže tak obecný soud neučiní, ztíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny základních práv a svobod, a v důsledku toho též i v rozporu s čl. 95 odst. 1 úst. zákona č. 1/1993 Sb. ČR. [...] Takzvané opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud při postupu podle § 132 o. s. ř. (podle zásady volného hodnocení důkazů) nezabýval, proto téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (§ 221 odst. 1 lit. c/, § 243b odst. 1 a 2 o. s. ř.), ale současně též jeho protiústavnost (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 95, odst. 1 úst. zákona č. 1/1993 Sb. ČR). [...] Ze zmíněných zásad však nikterak nevyplývá povinnost soudu provést všechny důkazy, které účastník řízení navrhl (§ 120 odst. 1 a 2 o. s. ř.).“ Podobně se opakovaně vyjádřil také Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Afs 15/2008 - 108, oba dostupné na www.nssoud.cz).*

Uvedené povinnosti krajský soud v projednávané věci nedostál, neboť navržené důkazy (přínejmenším spisy Ministerstva životního prostředí a Městského úřadu v Prostějově, jak je namítáno v kasační stížnosti) neprovedl, o jejich neprovedení nerozhodl a v odůvodnění napadeného rozsudku nezdůvodnil, proč nebyly důkazy provedeny. Krajský soud se ve svém rozsudku vyjádřil pouze k otázce neprovedení navržených důkazů ve správním řízení. Konstatoval, že se správní orgány vypořádaly s tím, proč navržené důkazy neprovedly, a správně přitom také argumentovaly. Sám krajský soud však podobnou úvahu ve vztahu k neprovedení

navržených důkazů v soudním řízení neučinil. Nejvyšší správní soud proto shledal uvedenou stížní námitku důvodnou.

S ohledem na charakter zjištěné procesní vady se Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími námitkami stěžovatelů, neboť v následném řízení před krajským soudem by mohla být učiněna další skutková zjištění, která by mohla mít vliv na závěry učiněné krajským soudem.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelů proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2013, č. j. 22 A 12/2011 - 33, je opodstatněná, a proto napadený rozsudek podle ustanovení § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na krajském soudu, aby rozhodl, které z navržených důkazů provede, a případně náležitě odůvodnil, proč některý z navržených důkazů neprovedl.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu